Aprob

Maria DUCA, rector UnAŞM,
membru corespondent AŞM
22 martie 2010

Universitatea Academiei de Ştiinţe a Moldovei

Regulamentul privind evaluarea performanţelor profesional-ştiinţifice ale studenţilor

I. Dispoziţii generale

1. Regulamentul privind evaluarea performanţelor profesional-ştiinţifice ale studenţilor este elaborat în conformitate cu Recomandările-cadru ale Ministerului Educaţiei (Ordinul nr.881 din 18 decembrie 2009), în temeiul legislaţiei în vigoare, alte regulamente universitare în domeniu.

2. Prezentul Regulament stabileşte principiile de organizare a evaluării performanţelor profesional-ştiinţifice ale studenţilor în vederea formării unei culturi a învăţării, conform standardelor educaţionale actuale.

3. Evaluarea performanţelor profesional-ştiinţifice ale studenţilor este o componentă esenţială a ***managementului curricular*** şi se înscrie în succesiunea coerentă şi interdependentă a acţiunilor principale ce alcătuiesc procesul de învăţământ: ***proiectare-predare-învăţare-evaluare.***

4. Procesul de învăţământ, ca sistem cu structură specifică, are *un nivel al aşteptărilor* exprimat în scopuri şi obiective, *un nivel de competenţă* (ştiinţifică, metodologică) şi *un nivel al realizărilor,* exprimat în cunoştinţe, abilităţi, atitudini, convingeri, verificabile prin evaluare. Rezultatele obţinute prin evaluare într-o anumită secvenţă didactică, comparate cu obiectivele şi finalităţile propuse, trebuie să servească drept bază pentru luarea deciziilor adecvate ameliorării activităţii în etapele următoare.

5. Rezultatele evaluării studenţilor reprezintă, de asemenea, şi o sursă relevantă de informaţii pentru evaluarea curriculum-ului, a prestaţiei pedagogice a cadrelor didactice, a eficienţei procesului de învăţământ, fiind un indicator al ***finalităţilor învăţării.***

6. Semnificaţii ale **noţiunilor** utilizate în Regulament:

Evaluarea este activitatea complexă prin care se determină nivelul şi calitatea pregătirii studenţilor pe parcursul programelor de studii, precum şi competenţele absolvenţilor obţinute la finalizarea studiilor.

Metodele de evaluare descriu procedeele, tehnicile şi instrumentele prin care se efectuează verificarea nivelului şi calităţii pregătirii studenţilor, în vederea obţinerii informaţiilor necesare stabilirii notelor sau calificativelor care atestă acest nivel. Metodele de evaluare, numite şi ***metode de verificare***, sunt parte a metodologiei didactice împreună cu ***metodele de predare şi învăţare.***

Tipurile de evaluare - *iniţială, formativă şi sumativă* - se definesc în funcţie de obiectivele urmărite, de rolul pe care îl au în procesul de predare-învăţare-evaluare, de frecvenţa şi momentul în care se realizează evaluarea.

Criteriile de evaluare se referă la sistemul de competenţe şi de indicatori pe baza cărora se face verificarea şi evaluarea performanţelor profesional-ştiinţifice ale studenţilor, asigurînd o relaţie cît mai directă între nivelurile de performanţă atestate şi treptele scării de evaluare desemnate prin note sau prin calificative.

Formele de evaluare şi de notare reprezintă aspectul formal al evaluării, se finalizează prin *acordarea unor note* sau *calificative* care se înscriu în documentele oficiale conform rezultatelor obţinute.

II. Metode, tipuri şi criterii de evaluare

7. Cadrele didactice titulare, în comun cu şefii catedrelor de profil, stabilesc pentru fiecare domeniu de formare profesională (specialitate) şi unitate de curs/modul, un sistem de obiective şi finalităţi de studii cuantificabile, pentru realizarea cărora studenţii trebuie să facă dovada anumitor performanţe.

8. **Metodele de evaluare**, care mai pot fi numite şi ***metode de verificare,*** sunt parte a *metodologiei didactice,* împreună cu metodele de predare şi învăţare.

În funcţie de procedeele şi tehnicile utilizate şi de formele de examinare în care sunt integrate, metodele de evaluare pot fi:

- metode de evaluare bazate pe ***verificarea orală***: expunerea liberă a studentului, conversaţia de evaluare, chestionarea orală, interviul;
- metode de evaluare bazate pe ***verificarea scrisă***: lucrări scrise (curente, la sfîrşit de semestru sau în cadrul sesiunii de examene), chestionare de evaluare, referate, portofolii, studii de caz, eseu, jurnal reflexiv, hărţi conceptuale etc.;
- metode de evaluare bazate pe ***verificarea practică***: lucrări practice şi de laborator, proiecte, investigaţii, observarea şi analiza activităţilor practice desfăşurate de studenţi (prin care se constată deprinderile practice, capacitatea de „a face" nu doar de „a şti");
- metode de evaluare bazate pe ***tehnica testelor*** sau a ***probelor de cunoştinţe, pe suport scris*** sau ***în formă electronică (on line).***

Selectarea metodelor de evaluare se face în funcţie de obiectivele urmărite, de specificul disciplinei de studiu, de tipul de evaluare în care sunt utilizate.

9. **Tipurile de evaluare** se definesc ţinîndu-se cont de obiectivele urmărite, de funcţiile pe care le îndeplinesc în procesul de predare-învăţare-evaluare, de frecvenţa şi momentul în care se realizează evaluarea.

Sistemul de evaluare cuprinde trei tipuri principale: ***evaluarea iniţială, evaluarea continuă*** (formativă) şi ***evaluarea finală*** (sumativă).

Evaluarea iniţială este o evaluare *diagnostică* şi se efectuează la începutul unui nou proces de învăţămînt (al unui semestru, al unui an universitar, al unui program de studii).

Prin evaluarea iniţială:

- se stabileşte nivelul cunoştinţelor şi capacităţilor de care dispun studenţii la începutul unui nou proces de învăţare şi care constituie baza necesară pentru accesul real la noile cunoştinţe şi capacităţi;
- se adună informaţiile necesare pentru proiectarea unei noi trepte în procesul de învăţămînt, inclusiv prin introducerea unor secvenţe de recuperare sau de reactualizare a cunoştinţelor, pentru prevenirea acumulării şi pentru asigurarea continuităţii procesului de învăţare;
- se determină punctele iniţiale de reper pentru evaluarea progresului la învăţătură prin raportarea rezultatelor finale la datele de pornire.

Evaluarea continuă este o evaluare *formativă,* care se realizează pe parcursul perioadei de studiu a disciplinei de învăţămînt, respectiv în cursul semestrelor sau a perioadelor compacte de practică, prin examinări periodice scrise sau orale, lucrări practice şi de laborator, referate, întocmire de proiecte etc.

Prin evaluarea formativă:

- profesorul obţine un feed-back operativ pentru ameliorarea procesului de învăţămînt, necesar pentru organizarea secvenţei următoare a acestuia;
- studenţii se informează asupra stadiului la care au ajuns în asimilarea cunoştinţelor, ca, în caz de necesitate, să poată lua măsuri pentru prevenirea eşecului la evaluările finale.

Evaluarea finală este o evaluare *sumativă,* care se realizează la încheierea unei perioade compacte de studii, la finele unui semestru sau an universitar, la finalizarea unui

program/curs/modul de studii. Evaluarea finală se realizează prin examene programate în sesiunile de examene, prin examenele de finalizare a programelor de studii, precum şi prin investigaţii şi analize complexe privind rezultatele finale ale procesului de studii.

10. **Criteriile de evaluare** se referă la sistemul de competenţe şi de indicatori pe baza cărora se face verificarea şi evaluarea performanţelor profesional-ştiinţifice ale studenţilor. Criteriile de evaluare au rolul de a asigura o relaţie cît mai directă între nivelurile de performanţă demonstrate de studenţi şi treptele scării de evaluare, desemnate prin note sau prin calificative. Criteriile de evaluare au şi rolul de a standardiza sistemul de notare şi de a permite comparabilitatea între notele acordate la discipline diferite, la sau/şi de către cadre didactice diferite.

În funcţie de aria de aplicabilitate, criteriile de evaluare sunt grupate în:

- ***criterii generale de evaluare*** care se aplică la toate disciplinele de învăţământ:
  - completitudinea şi corectitudinea cunoştinţelor;
  - coerenţa logică, fluenţa, expresivitatea, forţa de argumentare;
  - capacitatea de a opera cu cunoştinţele asimilate în activităţi intelectuale complexe;
  - capacitatea de aplicare în practică, în contexte diferite, a cunoştinţelor asimilate;
  - capacitatea de analiză, de interpretare personală, originalitatea, creativitatea;
  - gradul de asimilare a limbajului de specialitate, a terminologiei ştiinţifice şi capacitatea de comunicare.
- ***criterii specifice de evaluare*** care decurg din specificul disciplinei de studiu şi reprezintă o aplicare a criteriilor generale la particularităţile acesteia;
- la criteriile enunţate, pot fi adăugate şi crierii ce vizează ***aspecte atitudinale*** şi ***motivaţionale*** ale activităţii studenţilor, cum sunt: conştiinciozitatea, interesul pentru studiul individual, participarea activă la seminare, frecvenţa la cursuri etc.

11. ***Evaluarea finală*** se realizează la încheierea programului de studiu, cursului, modulului. Pentru organizarea ***sesiunii de examene,*** cadrele responsabile de discipline au obligaţia să informeze studenţii din timp (cu cel puţin două săptămîni înaintea sesiunii de examene) asupra **tematicii examenelor,** precizînd conţinuturile (cunoştinţele, capacităţile, aptitudinile) din care se vor formula subiecte sau/şi sarcini (probleme) de examinare, oferind astfel un ghid util pentru organizarea învăţării, dar şi pentru autoevaluare.

Luînd în considerare principiul didactic *evaluarea urmează predarea*, tematica examenelor trebuie să reiasă din conţinuturile care au fost abordate în cadrul activităţilor didactice de curs şi seminar (laborator, practică), la care se pot adăuga şi sarcini de învăţare prin studiu individual, conform bibliografiei recomandate de profesor.

12. Studenţii au dreptul să se prezinte la examene şi colocvii numai dacă au îndeplinit toate cerinţele prevăzute în parcursul de studiu al disciplinelor, care au fost anunţate la începutul acestui parcurs.

La examene şi colocvii, studenţii se prezintă cu carnetul de student şi carnetul de note, în care profesorul înscrie nota acordată.

Orarul examenelor se întocmeşte de şeful de catedră, se aprobă de şeful secţiei Studii şi managementul calităţii şi vicerectorul Universităţii, şi se afişează cu două săptămîni înainte de începerea sesiunii de examene.

Examenul se desfăşoară sub conducerea cadrului didactic care a predat disciplina, asistat de cadrul didactic care a condus seminare (laboratoarele, lucrările practice) sau de către un alt cadru didactic de specialitate ori cu o specialitate înrudită.

Examinarea orală se efectuează pe baza biletului de examen extras de către fiecare student, din totalul biletelor întocmite. Biletele de examen se semnează de cadrul didactic examinator şi de şeful de catedră.

La examenul scris, înainte de începutul probei, profesorul trebuie să verifice prezenţa şi să informeze studenţii asupra timpului pe care îl au la dispoziţie pentru elaborarea lucrării şi criteriile de evaluare.

Neprezentarea la examene şi colocvii se consemnează în registru ca absenţă. Frauda şi tentativa de fraudă se sancţionează cu nota 1 şi cu eliminarea studentului din examen.

Rezultatele examenului oral se comunică studenţilor în ziua desfăşurării acestuia, iar a celor scrise în celor scrise - în cel mult 3 zile de la data examenului.

13. Rezultatele examinării studenţilor se exprimă în **note** (de la 10 la 1) şi în **calificative** (admis, respins). Nota de promovare este 5 şi acordă studentului întregul pachet de credite la disciplina respectivă.

Nota la *examenul oral* este definitivă şi nu poate fi contestată. În acest caz, profesorul are datoria să explice criteriile şi să motiveze acordarea notei.

La *examenul scris,* studenţii care nu sunt de acord cu nota, pot solicita reevaluarea lucrărilor. În acest caz, profesorul reanalizează lucrarea în prezenţa studentului şi explică acestuia criteriile şi motivele acordării notei, modificînd nota în cazul în care se constată că sesizarea studentului a fost îndreptăţită.

În cazul în care nu se ajunge la consens, studenţii au dreptul să depună o contestaţie scrisă la şeful de catedră. Rezolvarea contestaţiilor se face în modul stabilit de o *comisie de specialitate,* instituită prin decizia Rectorului.

14. Notele de la 10 la 1 din ***sistemul naţional de calificative*** se vor corela în mod obligatoriu cu ***scala de notaţie*** ECTS (*European Credit Transfer System*), conform următoarelor corespondenţe:

Note ECTS	**Definiţii şi descriptori de performanţă**	**Note în sistemul naţional**
A	**Excelent** - rezultate remarcabile, cu insuficienţe minore.	**10**
B	**Foarte bine** - rezultate superioare mediei, chiar dacă există unele insuficienţe notabile.	**9**
C	**Bine** - rezultate în general bune, chiar dacă există unele insuficienţe notabile.	**8**
D	**Satisfăcător** - rezultate modeste, care comportă lacune importante.	**7-6**
E	**Promovabil** - rezultate satisfăcătoare la nivelul minim al criteriilor de promovare.	**5**
FX	**Insuficient** - este necesar un efort suplimentar pentru obţinerea creditelor.	**4**
F	**Insuficient** - este necesar un efort suplimentar pentru obţinerea creditelor.	**3-2**

III. Evaluarea şi promovarea. Finalizarea studiilor

15. Promovarea **unei discipline de studii** se face prin susţinerea examenului respectiv în cele două sesiuni semestriale, organizate pe parcursul anului universitar. Studenţii, care nu au promovat examenul în timpul sesiunii, se pot prezenta la o sesiune de reexaminare, aprobată, la cerere, prin decizia Senatului Universităţii.

16. Pentru a **promova un an de studii,** studentul trebuie să cumuleze numărul de credite la toate disciplinele, studiate în anul respectiv.

17. Pentru a **promova un ciclu de studii,** studentul trebuie să obţină întregul pachet de credite prevăzut duratei legale a studiilor.

18. Studenţii care îndeplinesc condiţiile de promovare a ciclului de studiu devin *absolvenţi* şi au dreptul să se prezinte la examenul de absolvire/la susţinerea tezei de licenţă/de masterat.

Studenţii care nu doresc sau nu reuşesc să promoveze examenul de finalizare a studiilor/să susţină teza de licenţă/de masterat, pot să solicite eliberarea Certificatului de absolvire a studiilor universitare, fără diplomă de licenţă/de masterat.

Studenţii care nu au susţinut examenul de finalizare/nu au susţinut teza de licenţă/de masterat în sesiunea stabilită, au dreptul să se prezinte, de cel mult două ori în următorii ani, cu suportarea de către candidat a cheltuielilor de examinare, stabilite de Universitate.

IV. Dispoziţii finale

19. Regulamentul privind evaluarea performanţelor profesional-ştiinţifice ale studenţilor se aprobă la Senatul Universităţii Academiei de Ştiinţe a Moldovei.

20. Modificarea şi completarea prezentului Regulament este de competenţa Senatului Universităţii Academiei de Ştiinţe a Moldovei.